

Piroška (középen) élvezi, hogy ott lehet

Segítünk Piroškának?

Szegény embert még az ág is húzza. Az izsai Csicsó család szerénynél is szerényebb körülmények közepette él, s a 11 gyermek legkisebbje, a négy és fél éves Piroška leukémiás. Április óta a pozsonyi gyermekonkológián kezelik.

Szöveg URBÁN KLÁRA
Kép SOMOGYI TIBOR

Üött-kopott ház, utolsó abban az izsai utcában, a falakról lehullott a vakolat. Egymásra nézünk fotós kollégámmal, a látvány nem szívderítő, nehéz elhinni, hogy ez volna a cím, amelyet keresünk, de a kapu előtt várakozó kis csoport megindul felénk. Piroskát, akit a nővére tart az ölében, nem lehet nem felismerni: száján védőkenő, kis fejét is kendővel kötötték be, hogy a kemoterápiás kezeléseket nyomát eltakarják. A kicsi lány előbb húzódozik az idegnek láttán, félszegen, hitetlenkedve sandít ránk, de nem telik bele sok idő, és felenged. Nem csoda, hogy az azelőtt csupa élet kislány tele van félsszel, visszahúzódó, hisz április óta be van zárva a pozsonyi gyermekonkológiai osztályán; néha egy-két napra hazaengedik. Most is röviddel érkezésünk előtt hozta haza a betegszállító, mert reggel még kezelést kapott. Úgy beszéltük meg a nővérel, Jolikával, aki néhány napja anyukája helyett őrizte őt a kórházban, hogy ha minden rendben lesz, és hazaengedik, meglátogatjuk őket Izsán.

Április óta kórházban

Piroška április 24-én került kórházba. Ezt már az anyukája szerepét átvevő Jolika meséli, aki nemcsak csinos, hanem értelmes teremtés is. „Szombaton belázasodott, vasárnap elvittük az ügyeletre, ott azt mondta a nővérke, hogy szerinte vérszegény. Azzal küldtek el, hogy kedden menjünk el a körzeti orvosunkhoz. Ott vért, vizeletet vettek tőle, de a gyors vizsgálat semmit nem mutatott ki. A dokinak azonban nem tetszett a leány, mert sárga volt, ezért továbbküldött a komáromi onkológiára. Ott a vérvizsgálat már kimutatta, hogy szenved. A gyermekosztályon azonnal kapott vért,

„A kislány akut limfoblasztos leukémiában (ALL) szenved. Jelenleg a kezelés kezdeti stádiumában van, s jól reagál rá. Ennél a betegségnél a kezelés hosszadalmas, két évig tart.”

Mgr. Dana Kamenická,
a Gyermekbetegségek Nemzeti Intézetének (NÚDCH) szóvivője

mert már nagyon rossz állapotban volt, aztán este helikopterrel átvitték Pozsonyba.” Szerencsére a betegség korai stádiumában fény derült Piroška diagnózisára: akut limfoblasztos leukémiában (ALL), ami a limfociták daganatos elváltozása. Előtte decemberben már volt kórházban megduzzadt mirigyek miatt. Akkor is vettek tőle vért, és Jolikának az orvos sem tudott választ adni arra, miért nem jöttek rá már akkor, mi a baj. A kislány azelőtt nem volt beteges: Jolika úgy meséli, hogy amikor ők vagy a kicsik betegek voltak, nem nagyon kapta el tőlük.

A pozsonyi gyermekklinika onkohematológiai osztályán lezajlottak az ellenőrző vizsgálatok, és beigazolódtott, hogy a kislány leukémiás. Azonnal megkezdődött a kezelés, és április óta folyik. Piroška most kikönyörögte, hogy Jolika menjen be hozzá, mert általában anyukája van ott vele a kórházban, ahonnan most másodjára engedték haza pár napra két hónap után.

Legkisebb a 11-ből

Itt megszakad a beszélgetés, az udvaron bo nyodalom támad. Piroška keservesen sírni

kezd, és ettől mi is megrémülünk. Csak zokog, hiába kérdezzük, mi a baj, aztán a két testvér mondja el helyette, hogy a hátsó udvarban lévő kiskutyákkal szeretne játszani. Nehéz lebeszélni róla, pedig kemoterápiától legyengült szervezetének nem tenne jó. Végül nagy harc árán sikerül lecsendesíteni azzal, hogy a testvérei kezében csodálja a néhány napos csöppségeket. „Mióta a sok gyógyszert szedi, azóta ilyen akaratos – szóval meg a nővére. – Néha úgy felizgatja magát, olyan ideges, hogy ami a keze ügyébe kerül, földhöz vágja.”

Csicsó Renáta 11 gyermeket hozott a világra, Piroska a legfiatalabb, októberben lesz ötéves. A legidősebb, a 24 éves már férjnél van, az egy évvel fiatalabb Budapestben él, két fiú már felnőtt, s Jolánka is 19 éves. Irénke és Ferike gyermekotthonban van, de tartják a kapcsolatot a családjukkal – ezt az anya mondja. „Elválnának itt, de furcsa volna nekik, mert nem itt nevelkedtek” – ezt már Jolika teszi hozzá. Erre csak bölintani tudunk annak láttán, ami az udvaron és benn a házban a szemünk elé tárul. Nincs fürdőszoba, se vécé, hátul az udvarban van egy latrina. A Vöröskeresztől ígéretet kaptak, hogy segítenek rendbe hozni, felújítani a házat, hogy ha a kezelések után Piroska hazajön, rendezettebb és higiénikusabb körülmények között élhessen. A Kantha Dóra Alapítvány és Izsa Köz-

ség közösen szervezett adománygyűjtést Piroska megsegítésére.

„Anyu már megint terhes volt”

Közben Piroska megnyugszik, kollégám fényképezőgépének nagy a varázsereje. Testvéreivel együtt szívesen pózol, s közben nagyokat kacagnak, hangjuktól visszhangzik az udvar. Mi Jolánkával ülünk kinn az udvaron, s folytatjuk a beszélgetést. Az apával nem találkozunk, ő közmunkás, csak négy óra után jön haza. Anyukája viszont oda-odalép hozzánk, s hallgatja, mit mond a lánya. Ebből tudom meg, hogy ő is volt gyermekotthonban, sokáig, 14 éves koráig. „Ott végeztem az alapiskolát – meséli. – Utána mindjárt dolgozni kezdtem, mert amikor a gyermekotthonból kivettek bennünket, anyu már megint terhes volt. megszületett a kisleány, s abba is hagytam az iskolát, mert velem volt.” Megüti a fülem, hogy „kivettek bennünket”. Kit is? Mert arról volt szó, hogy ketten még mindig ott vannak. „Hárman voltunk, rajtam kívül Bobbi és Pamela. Voltak pótszüleink, akiknél éltünk, apumnak az anyósa, vele laktunk, csak ők megbetegedtek.” Nehéz eligazodni a családi viszonyokban. Jolánka apja már előtte nős volt, abból a házasságból is van három gyermeke.

A kiskutya miatt törött el a mécses

Az anya, aki olyan vékony, mint egy deszka, csak hallgat, arca semmit nem árul el. Negyvenöt éves korára 11 gyermeket szült, ilyen körülmények közé. Bármennyire kínos és kegyetlen, de felteszem neki a kérdést, a férjével soha nem gondolkodtak-e el azon, hogy védekezzenek, hogy nem képesek el tartani a gyerekeket. Mert annak idején egyiküknek sem volt munkája. Pontosabban: az asszony nem is dolgozhatott, hiszen folyton terhes volt és szült. Válasz helyett Renáta meghúzza a vállát. Aztán némi habozás után csak megszólal: „Mi adtuk őket a gyermekotthonba, hogy ott jobb lesz nekik. De azután valamelyest rendbe hoztuk ezt a házat, ruhákkal segítettek a népek, s megindítottuk a bírósági keresetet, így hoztuk őket haza.”

A többi, felnőttkorban lévő testvérral nem találkoztam, nem tudom, ők hogy vélekednek, Jolánkán, aki kajakozott – ezt tavaly hagyta ott, amikor Piroska megbetegedett, csakúgy, mint a munkáját –, viszont hagyott nyomot a sok megpróbáltatás. „Ez után a sokk után, amit most át kell élnem a kisleánnyal, nem akarok gyereket” – jelenti ki, s bár később talán másképp fog gondolkodni, most csökönyösnek tűnik. Bár soha nem tett szemrehányást a szülőknek, s arról sincs tudomása, hogy bármelyikük tett volna, talán a sok rossz arra lesz jó, hogy felfogja, másképp kell élnie. Tanulni akar, változtatni. De csak azután, hogy Piroska meggyógyul. Mert most ez a legfontosabb.

Jolánka (balra) nem akar úgy élni, mint az anyukája (jobbra)

A Kantha Dóra Alapítvány és Izsa Község közösen adománygyűjtést szervezett Csicsó Piroska megsegítésére. A pénzadományok a KANTHA DÓRA ALAPÍTVÁNY számlájára is átutalhatók. Számlaszám: SK44 1100 0000 0026 2884 6182, jelszó: Csicso Piroska